

Bijkomend advies aan AWZ afdeling Zeeschelde in verband met het aanplanten van Riet (*Phragmites australis*) ter hoogte van de vernieuwde dijk tussen Heusdenbrug en Ringvaart (RO, Melle).

Nummer: IN.A.2003.164
Datum: 29 - augustus – 2003
Auteurs: Vandevoorde Bart & Van den Bergh Erika
Vragen naar: Vandevoorde Bart
Geadresseerde: ir. Vladimir Kostadinov & ir. Leo Meyvis
Administratie: Administratie Waterwegen en Zeewezen
Afdeling: Zeeschelde
Datum aanvraag: 27 – augustus - 2003
Referentie aanvrager: mondelinge vraag ir. Vladimir Kostadinov
Aantal bladzijden: 2

1. Aanplanten

Bij de aanleg van de nieuwe dijk tussen Heusdenbrug en de Ringvaart op rechteroever te Melle is geopteerd om geen breuksteenbestorting aan te brengen. In plaats daarvan werd door het Instituut voor Natuurbehoud (YSEBAERT *et al.* 2000) geadviseerd om Riet (*Phragmites australis*) aan te planten door het aanbrengen van wortelstokken of stekken. In de aanbesteding van de dijkwerken is dit advies overgenomen.

Na de beëindiging van de dijkwerken is de noodzaak voor de Rietaanplanten onderzocht door het Instituut voor Natuurbehoud op vraag van de uitvoerende afdeling. Mochten er namelijk reeds voldoende wortelstokken aanwezig zijn, zou het niet meer nodig zijn om nog extra Riet aan te planten. Helofyten in het algemeen en Riet in het bijzonder zijn namelijk vanaf het moment dat ze een standplaats hebben gekoloniseerd in staat om op één groeiseizoen een sterk net van wortelstokken uit te bouwen (WEEDA *et al.* 1994). De controle gebeurde tijdens een terreinbezoek op 13 maart 2003. Daaruit werd geconcludeerd dat er toen reeds voldoende wortelstokken van Riet en andere helofyten zoals Gele lis (*Iris pseudacorus*), Harig wilgenroosje (*Epilobium hirsutum*), Dotterbloem (*Caltha palustris var. araneosa*), etc. aanwezig waren in het sediment en dat bijgevolg van het aanplanten kon worden afgezien (VANDEVOORDE & VAN DEN BERGH 2003). Op die manier wordt de introductie van allogetische (gebiedsvreemde) variëteiten van Riet in de Zeeschelde vermeden. Uit genetisch onderzoek van aangeplante biezen (*Scirpus spp.*) langs de Zeeschelde is namelijk gebleken dat er bij aanplanten veelal genetisch sterk afwijkend plantmateriaal wordt gebruikt wat aanleiding kan geven tot ongewenste genetische pollutie (DE GREEF & TRIEST 1999).

Aangezien het hier om een proefproject gaat om na te gaan of natuurlijke ontwikkeling van oevervegetatie als oeververdediging evenwaardig is aan breuksteenbestorting zal de vegetatieontwikkeling opgevolgd worden door het Instituut voor Natuurbehoud. De monitoring van de vegetatieontwikkelingen is gestart in 2003. In deze startfase is het echter nog niet mogelijk om te bepalen of de oevervegetatie overal voldoende garantie tegen afkalving zal bieden. Mocht in een later stadium blijken dat de oever op sommige plaatsen onvoldoende of te traag begroeid is met oeverplanten (o.a. Riet, Harig wilgenroosje, etc.) dan kan er daar waar de stevigheid van de oever in het gedrang komt eventueel worden overgegaan tot het lokaal verplanten van Riet van meer begroeide naar minder begroeide plaatsen. Deze verplantingen moeten beperkt blijven tot het strikt noodzakelijke en gebeuren uiteraard met lokaal materiaal. De beslissing hierover kan pas genomen worden in het voorjaar van 2004.

2. Referenties

DE GREEF, B., & TRIEST, L., 1999. The use of random amplified polymorphic DNA (RAPD) for hybrid detection in *Scirpus* from the river Schelde (Belgium). *Molecular Ecology* 8: 379-386.

VANDEVOORDE, B., & VAN DEN BERGH, E., 2003. Advies aan AWZ afdeling Zeeschelde voor het aanplanten van Riet (*Phragmites australis*) ter hoogte van de dijkwerken tussen Heusdenbrug en Ringvaart (RO Melle). Advies Instituut voor Natuurbehoud IN A2003.56, Brussel, 5 pp.

WEEDA, E.J., WESTRA, R., WESTRA, CH., & WESTRA, T., 1994. Nederlandse oecologische flora: wilde planten en hun relaties 5. IVN, Amsterdam, 400 pp.

Ysebaert, T., Van den Bergh, E., & Hoffmann, M., 2000. Advies aan AWZ Afdeling Zeeschelde, betreffende de uit te voeren dijkwerken langs de Zeeschelde tussen Heusdenbrug en de Ringvaart (RO). Advies Instituut voor Natuurbehoud IN A2000.83, Brussel, 2 pp.